

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.

Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézet Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Megnyitó-beszéd.

Az eperjesi ev. Kollégiumnak 1909. szept. 19-ikén rendezett megnyitó-ünnepélyén mondotta *Sautórisz Frigyes*, a Kollégium e. i. igazgatója.

„Nagytekintetű kollégiumi előjáróság! Igen tisztelt tanári-kar! Kedves tanuló-ifjúság!

Az idők végtelen forgatagában ismét új iskolaév küszöbét lépjük át; s ez alkalommal nekem jutott osztályrészül a szerencse, hogy, mint a Kollégium igazgatója, e megnyitó-ünnepélyén megjelentek egyenként és összesen üdvözlöm. Legelsőben üdvözlöm a Kollégium nagytekintetű előjáróságát. Üdvözlöm pedig azon felsőmagyarországi evangélikus rendek utódaként, mely rendek — körülbelül 250 évvel ezelőtt — nagy lelkesedéssel és előrelátással a magyar szabadság, a protestáns kultúra és dicső fészket, a Kollégiumot, mint főiskolát megalapították.*

Kartársi szeretettel és tisztelettel üdvözlöm továbbá a Kollégium teljes tanári-karát. Üdvözlöm pedig ama fenkölt és szabad szellem mindenkor letéteményese gyanánt, a mely fenkölt, szabad szellem nagy elődök hagyatéka s főiskolánknak legfőbb kincsét és biztosítékát teszi.

Szívem egész melegével pedig hozzátok fordulok, kedves ifjak, a kik a szélrózsa minden irányából ide sereglettetek, hogy ezen ősi intézet megszentelt falai között, avatott mesterektől vallásos és hazafias szellemet, kötelesegtudást és törvénytiszteletet tanuljatok; s hogy egyúttal a tudományokba beavatva, majdan a hazának, egyháznak és társadalomnak hasznos, sőt számottevő tagjai lehessetek.

Kedves ifjak! Meg vagyunk arról győződve, hogy ti mindannyian, a nyári pihenés után, testben-lelekben megfodva, duzzadt kebellet és nagy munkakedvvel léptek át e csarnok küszöbét. E föltevés szől első sorban azoknak az ifjaknak, a kik a lelkipásztor magasztos hivatását választották maguknak; szől továbbá azoknak, a kik a jog- és államtudomány tekervényes útjain vélnék idővel érvényesülni; szől e föltevés azoknak az ifjaknak, a kik, távol minden előre kijelölt élet-

* 1510—1668-ig csak gimnázialis jellegű tanintézet volt a Kollégium.

pályától, azon vannak, hogy az általános műveltség alapjait minél jobban elsajátítsák, s hogy sokoldalú és céltudatos szellemi munka által a magasabb továbbképzésre képesek legyenek; szől végre föltevésünk azoknak az ifjaknak, a kik, mint a nemzet úgynevezett napszámosai, a nép elemi művelésének kívánják szentelni életüket.

Ti, kedves ifjak, mint az egységes Kollégium hallgatói, illetve tanulói, négy irányban haladtok egymás mellett; mindenki érzi vagy legalább sejtje a maga tanulmányainak fontosságát, nehézségeit, s ki-ki munka után lát, sokszor nem is sejtve, hogy az ő legjobb akaratának, legnemesebb szándékának mennyi akadályát támad. Pedig azt mondhatni, hogy az ifjút, a kicsit, meg a nagyot egyaránt, számtalan veszély környékezi: minden lépten-nyomon előkerülhetnek olyan tényezők, a melyek az iskola ideális törekvéseivel szembehelyezkedve, az ifjú helyes irányban való fejlődésére és haladására káros hatást gyakorolnak. E veszélynek részletezése nem lehet a mi feladatunk. Minek is a családdal, a lakásadóval s a világfelfogásában bizony gyakran oly léha társadalommal szembeszállani, mikor úgyis tudjuk, hogy a mi szavunk a pusztában elhangzó szó sorára jutna.

E helyett szálljunk inkább magunkba, s vizsgáljuk, vajjon nincs-e mibennünk hiba, melynek megismerésével és leküzdésével többre megyünk, mintha másokat támadunk. S csakugyan ezt a hibát könnyű megtalálni; hisz mindenki ennek a hatása alatt áll: ez a hiba nem más, mint a tibennetek is lapangó *nehézkességi erő*, a tunyaság, a melyet *Fichte*, híres német bölcselő, az emberiség legősibb és legfőbb hibájának mond.

Ez a nehézkességi erő, ez a tunyaság megvan mindnyájunkban; s valahányszor szabadulni akarunk tőle, valahányszor cselekedetre határozzuk el magunkat, mindannyiszor, tehát napjában számtalanszor, le kell azt küzdenünk. Erős akaratra, nagy munka- és életkedvre van szükség, nehogy a könnyelműségekre és léhaságokra oly könnyen hajlandó nehézkességi erő elhatalmasodjék, mert ha ez az erő mibennünk úrrá lesz, akkor az ember képtelen bármilyen nemesebb irányba felbuzdulni.

E, megszokottá lett nehézkességi erő, sajnos, minden téren érvényesül: itt lusták vagyunk magunknak

valamiről önálló véleményt alkotni, vagy saját felfogásunknak védelmére kelni; amott másnak testi erejével nem merünk szembeszállani s gyáván meghunyászkodunk; sőt a természet szépségeit sem tudjuk élvezni, mert ezek elérhetése végett is a legtöbb esetben fáradni kell. S ha egyszer-máskor mégis felbuzdulunk, akkor is leginkább csak kényelmesen, vagy alattomban, ravasz módon cselekszünk.

Szóval, a nehézkességi erő elhatalmasodásából egész sora a bajoknak fejlődik; s különösen akkor lesz a baj végzetessé, ha egész nemzetekre elharapózik, a mikor is ezek elsatnyulnak, s vagy rabságba kerülnek, vagy egészen elpusztulnak; a mire a történelem számos példával szolgál.

Az elernyedett népeket elaléltságukból fölrazni igen nehéz dolog s e nagy munkára néha évtizedek legjobbjai is alig képesek. Nézzünk csak egy-két példát.

Midőn a Nagy Napoleon idejében a német fejedelmek és népek egymásután meghódítottak és meghunyászkodtak a nagy hódító előtt, s elaléltságukban tárt karokkal fogadták nemcsak a győző sereget, hanem a francia kulturát is, egymásután felbuzdultak a német nép legjobb és legnemesebb fia. E nagyok közül hadd hivatkozzam e téren is *Fichte*-re, a németek e nagy fiára, a ki 1807. és 1808. telén Berlinben a szónoklatok és előadások egész sorozatát tartotta, melyekkel a németek öntudatára és érzületére nagy hatást gyakorolt. Tizennegyedik beszédében a társadalom minden rétegéhez külön szől. Szől *az öregekhez*, a kik kicsinyességükkel igen sokszor minden üdvös újításnak útját elvágják; szől *a kereskedőkös*, a kiket legtöbbször csak saját anyagi előnyeik vezérelnék; szől *a tudósokhoz*, a kik, nem törődve a társadalom igaz igényeivel és érdekeivel, attól mind távolabbra kerülnek; szől *a fejedelmekhez*, a kiket arra int, hogy ne hallgassanak tanácsadókra, hanem a nép között megfordulva, ennek igaz szükségleteiről és való állapotáról meggyőződjenek. *Fichte* minden bizodalma azonban a fiatalságban összpontosul. A fiatalság neki is a haza reménye. *Fichte* úgy vélekedik, hogy a fiatalság még közel van a gyermeki ártatlanság éveikhez, azon évekhez, midőn még a fantázia élénken működik; a mikor is az ember, minden önző és aljas befolyástól menten, könnyen hevül mindenért,

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

A Magyar tenger.

Azt nem lehet eldönteni, hogy mi szebb és kedvesebb a magyar szemnek: az Adriának végtelen simasága-e, az Alföldnek hatalmas rónája, vagy a Tátrának a legaprólékosabb részletekre szaggatott óriási tömege-e: ez mind föltétlenül szép mindenki előtt, de nekünk, magyaroknak megbecsülhetetlen, mert a mienk. Szeressük e szép helyeket, mert édes hazánk gyönyörű díszei ezek; olyanok, mint a bokréta a kalapon.

Megbocsátható az a nemzeti hiúság, hogy a Balatont Magyar tengernek hívjuk; ezt éppen oly joggal tesszük, mint mikor a németek a Bodeni-tavat sváb tengernek mondják. Miért ne neveznők mi pompás Balatonunkat tengernek? Terjedelmes síkja csakugyan tenger; hiszen a közepéről nézve északi és déli partjai nem láthatók;

legfőlebb a párával összejátszó földvári part némi homálya mutatkozik a távolban; azonban a körülbelül 40 kilométer távolságból gyenge sejtése ez a szárazföldnek, úgy, hogy Fiuméből sokkal jobban látszanak Cherso és Veglia szigetek kopár partjai, mint a Balatonnak említett távoli határai. Vize a nagy tengereknek majdnem minden sajátját mutatja.

Ha a szép Balatonban a magyar jelleget keressük, nem hibázunk, mert népe magyar, még pedig oly szabványú, a mely a legeredetiőbb; környéke a nemzet történetének ezeréves fejlődésében szerepel a pogánykortól kezdve a legújabbig. Ily nevezetes nemzeti vonatkozásnak és emlékeknek becsénél fogva nagyon szerencsés volt az az ifjúsági tanulmányi kirándulócsoport, a melyet az eperjesi kir. kath. főgimnázium ifjúságából 25 tanuló alkotott; és ezek, Jakobei Dezső és dr. Janicsek József tanárok vezetése mellett, a Balatont és környékét tették komoly tanulmányuk tárgyává;

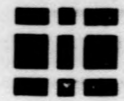
végül, szép körutat tévén, az ország nyugati határát tekintették meg. Szeptember 7-ikén jó kedvvel indult a társaság az esti vonattal és másnap Budapestet csak érintvén, Balatonfüredre érkezett az új balatonvidéki vasúton. A mult század első furdője volt ez nálunk, a hová a nemzeti életnek legkiválóbb férfiai jártak: Deák, Széchenyi, Vörösmarty stb. Ma is nevezetes hely Balatonfüred; de az bizonyos, hogy épületeim nem nagy a haladás, mégis nagy a közönsége. De nem csoda, hiszen oly vize van, a mely isteni gyönyört ad a szemnek, kedves furdőt a testnek.

A kinek kevés az ideje, de érdeklődése nagy a Magyar tenger iránt, az tegyen úgy, mint mi cselekedtünk, hogy minél többet élvezzen, lásson és tanuljon: hajózza végig a Balatont Furedtől Keszthelyig. Az út 6½ óráig tart. Mi ezt a legpompásabb, napsugaras időben tettük meg, a midőn a reggeli sugarak végigszántották a Balatont; majd a nap főlebb emelkedvén,

Grand Café BERGER nagykávéház

KASSA, a színházzal szemben — legfényesebben berendezve

m e g n y i l t !

Az eperjesiek találkozóhelye!

a mi a közönséges fölé emelkedik, s lelkesedik mindenért, a mi szépek és jók tűnik fel előtte.

E fiatalos hév, e fiatalos lelkesedés minden jóra való ifjúság ismertetője s csak az kívánatos, hogy megmaradjon akkor is, ha majd a fiatalság zománca leesik. Szóval, a fiatalos lelkesedés ne szűnjék meg az évek hatása alatt. Azért iparkodjék mindenki fiatalságának nemes lelkesedését megtartani; ragadja meg ezt a nemes lángot, nemesítse sok tanulás útján szerzett tudás által; akkor megkapja belőle azt, a mit minden ember legfőbb ékességének tartunk: a jellemet. Ekkor azután öregedhetik az ifjú, az évtizedek elmulhatnak fölötté, keze, térde reszketni fog már, de az ő szelleme mindig képes lesz megifjullni, s jelleme minden ingadozás nélkül meg fog állani minden kísértéssel, minden támadással szemben. Így lesz az ifjúból ember, a ki, minden körülmények közt, az eszmék és elvek magaslatára képes fölemelkedni; így lesz az ember a közjónak igaz őre, a kire minden honfitársa bizalommal tekinthet.

Fichte beszédeinek hatása alatt egész sora támadt a lelkes hazafiaknak. Így többek közt a németek egyik legkiválóbb szabadságharcolója, *Körner* Tivadar, a kinek *«Aufruf an mein Volk»* című, lelkes költeménye a már halomra gyült zsaránokat végre lángra lobbantotta. Így támadt a német öntudat és energia ismét új életre.

De nekünk nem kell a messze távolból hozott példával beértnünk: hisz — sajnos — saját hazánkban, saját nemzetünkön is igen sokszor mutatkoztak az elernyedések, az elalétságnak szomorú tünetei, a melyekből csakis óriási megfeszítés útján és óriási áldozatok árán lehetett felrázni a nemzetet. Az elernyedések legtanulságosabb példáját szolgáltatják az 1848-iki szabadságharc előtti szomorú állapotok. Sokáig tartott a küzködés, sokáig vergődött a nemzet, míg végre a márcziusi ifjak, különösen *Petőfi* Sándor *«Talpra magyar»*-ja, újra életet és lelkesedést öntöttek a nemzetbe, új energiát adtak izmainak; s a megújított nemzet, a lángelmeű *Kossuth* Lajos vezetése mellett, a világ-történelemben páratlanul álló csodatetteket művelt.

Kedves ifjúság! Úgy a német, valamint a magyar történelemből vett példa nektek is szolgálhat tanulsággul, bármely pályán vagytok is. Bárcsak megszívlelnétek azt, a mit *Fichte* mond; bárcsak minél gyakrabban, minél sikeresebben küzdenétek le a bennetek is oly gyakran érvényesülő nehézségi erőt; bárcsak e harcot, a melyet saját magatokkal minduntalan kell megvívnotok, mindenkor győztesen vívnotok meg! Ha ez így lesz, akkor ti nem fogtok irtózni a komoly és kintartó munkától; akkor ifjú lelkesedéssel párosult energiátok végig fog kísérni az egész életben s ti öregkorotokban is fiatalok lesztek. Így valósítjátok meg a legnemesebb értelemben a költő jellegét: *«Munkáság az élet sója, a romlástól mely megóvjá.»*

Petőfi *«Talpra magyar»*-ját ismeri mindenki; márczius idusán el is szavaljátok, meg is van tüntető hatása; a márcziusi hazafias ünnepély elmúlik azonban s ezzel eltűnik észrevehető hatása is. Kedves ifjúság! Ne ilyen muló legyen e dicső költemény hatása! A *«Talpra magyar»* legyen szent jelgévé, a melyet ti ne is annyira hangzatosnak, mint inkább, szívetek mélyébe zárva, buzditásul és serkentőül használjátok kötelességeitek teljesítése közben. Mert a magyar csak így lesz boldog, ha a nemzet minden tagja folyton résen van, folyton

erős tüzele a legjobb hangulatba hozta a társaságot, a melynek egyedüli dolga a környezet szemlélődéséből származó gyönyörködés és érdeklődés. A csendes szemlélődést a mindinkább emelkedő csodálat váltotta föl, a melyet egyrészt a vidék, másrészt a víznek gyönyörű játéka, fodrozata és színváltozata okozott. A Badacsony, Szigliget, Gulács stb. hegyek gyönyörű alakjukkal fordítják magukra figyelmünket; a közeli és távoli szép, lankás dombok sok apró borházukkal és egyéb épületeikkel a csendes nyugalomnak, de folytonos tevékenységnek hasznos munkáját mutatják; másfelől a vasút, a kedves fürdőtelepek és kis községek mindenütt a zajosabb életnek nyomait, sőt pezsgő jelenségeit tüntetik föl. A mi azonban a hajóról nézve fölülmulhatatlan, toll és ecset kíséretére örökre csak gyöngye kísérlet marad: az a víznek bámulatos színjátéka, a midőn a szürke, zöld és kék változatokat oly mértékben mutatja, hogy abban csak gyönyörködni lehet, azt megcsodálni, rajta elmerengeni, de leírni lehetetlen. Örülhet szemünk, hogy részesévé lehetett annak a gyönyörűségnek, a melyhez fogható nincs. 10-ikén másodszer tettünk meg utat a Balatonon, hogy az előző napnak tapasztalatait emeljük: azt hittük, hogy avatott utazók vagyunk, de mily nagy volt ámulatunk, a midőn a gyönyörű szigligeti öblöt új alakban láttuk azzal a nagyszerű háttérrel, a mely mögötte terül el. Egyik oldalon a végtelen sík víz folytonosan változó pompás színjátékával, a másikon pedig, az állandóság jelképeül, könnyen belátható távolságban a közeli kúpok

talpra áll. *«Talpra magyar, hí a haza!»* Igenis, hí a haza, de nemcsak márczius idusán, hanem mindennap! A *«Talpra magyar»* serkentsen arra, hogy az év minden részét, a nap minden óráját, ez ősi intézet falain belül és azokon kívül odaadással s okosan felhasználják, mert az intézet kötelességében eltöltött évek csak így fognak mély nyomokat hagyni úgy lelketekben, mint elmétekben.

Tehát ne vádoljátok sem a családot, sem a társadalmat, ne hivatkozzatok a korszellemre, hanem magatokba szállva, magatokban keressétek a hibát s saját gyarlóságokat küzdjétek le mindenekelőtt. Csak így lehettek ti majd derék polgárai e sok, belső és külső ellenség által zaklatott hazának; csak így fognak majd a család, a társadalom ellen hangoztatott kifogások önként eltűnni s ti örömmel gondoltok majd vissza ez ősi Alma Materre, a mely titeket az életre előkészített; sőt ti is szívesen fogtok beállni azok közé, a kiik, e főiskola falai közül kikerülve, a hálás volt tanítványok légióját teszik.

De a *Fichte* és *Petőfi* műveiből merített, nemes gondolatok és az azokhoz fűzött elmélkedések a pártfogóknak és tanároknak is szólnak, mert mi is emberek vagyunk. Azért méltán felsóhajtunk: bárha a kollégiumi előjáróság és pártfogóság a neki kijutott vezetésben soha el ne lankadna s követné mindenkor azok példáját, a kik határtalan lelkesedéssel és kitartással főiskolánk fejlődéséért és haladásáért síkra szállottak; bárha a főiskola szellemi és erkölcsi tőkét tevő tanári-karnak mindenegyik tagja tudatában lenne annak, hogy az ősköztől az intézetre átszármazott, szabad és fenkölt szellemet minden salaktól menten leginkább ő van hivatva nemcsak megővni, hanem fejleszteni is. Adja a Mindenható, hogy a tanári-kar nemes törekvésért és munkáját a legnagyobb siker koronázza, és hogy magasztos útjáról soha le ne térjen.

A Kollégiumot glóriaként övező nimbusz mindnyájunkra, előjáróságra, tanári-karra és ifjúságra egyaránt szórja a dicsőség sugarait; legyünk mi mindnyájan mindenkor méltók e dicső fény sugarakhoz! Ily gondolatok által vezelve, ily érzelmektől áthatva, van szerencsém a Kollégium mind a négy tanítványában az 1909/10. tanévet megnyitottnak nyilvánítani."

Blériot.

írta Révész Gyula.

Ez a név, a mely czikkünk homlokán van, annyira ismert az egész művelt világban, hogy viselőjét szinte fölösleges bemutatnunk. A La Manche-csatornán való átrepülése olyan hőstett volt, a melylyel örök időkre bevészte nevét Klio táblájára.

A levegő meghódítása az ő nagyszerű rekordjával olyan korszakhoz jutott, a mely a repülőgépet szinte egy korbá helyezte a szárazföldi és vízi alkalmatlanságokkal. Ma már nem játékszer, nem is sporteszköz többé, hanem a levegő automobílija.

Micsoda csodálatos haladás tárul elénk, ha a Mongolfier-testvérek primitív ballonját összehasonlítjuk Blériot monoplánjával! A legújabb évtized, sőt azt lehet mondani, hogy a múlt év és a most folyó esztendő teljesen háttérbe szorították, lejárárták a levegőnél könnyebb ballonokat, a melyek a szél játékszeréi. Zeppelin gróf

többnyire borággal koszorúzott ékes fejökkel. Míg a Magas-Tátra ősz fejével, ránczos arczával komor jelleget mutat, a melyet azonban gyönyörű erdei és vad erővel törtető patakjai ifjú erőre változtatnak: addig a Balatonnak csendes világa, szelid hegyoldalai, alacsony tetői, szép növényzete, főleg víze a földi paradicsom varázsával hatnak reánk, vonzanak magukhoz. Elragadó kép ez, a melyért nem lehetünk eléggé hálásak: emléke felejtethetlen.

A Balatonnak egyetlen városát, Keszthelyt is meglátogattuk: csinos kis város, a melynek a balatoni fekvésén kívül még sok előnye okozza, hogy a város szépen fejlődik, lakói gyarapszanak. Híres fürdője, a Hévíz, már országos nevezetességű; meg is érdemli, mert vizét csúszó bántalmakban csodálatosnak mondják, de szórakozó fürdőre is jó. Mi is vígan uszultunk benne. Másnap pedig a Balatonnak vizét élveztük meg Badacsonyban, miután honfűi kegyeletünknek adtuk kifejezést Kisfaludy Sándor iránt az ő emlékezetes borházában. Róla útunkban sokszor megemlékeztünk: Balatonfüreden szobra előtt, Sümegen a temetőben és máshol is, mert hiszen a Balaton környékének emlékeit és csodálatos szépségeit ő magasztalta legjobban.

Badacsonynak hatalmas hegyétől búcsút vévén, elhagytuk a kedves tavat, a melynek emléke oly mélyen vésődött be emlékezetünkbe. További körútunkban még láttuk hegyeit, de Sümeg váromjáról már végképpen elbúcsúztunk tőlük. Az új és új benyomások nem feledtették a tónak emlékét. Győr városát forgalmas

sikere csak látszólagos, a német önértet és gőg fújta fel. Legutóbb eljutott ugyan a *Zeppelin III.* a Bodentől Berlinig, de tizennyolcz óra helyett ötvennégyig tartott útja. Még öt méteres másodpercenkénti sebességet sem ért el, holott például Zeppelinnek egyik honfitársa, Haenlein, már 1872-ben vitte ennyire motoros léghajójával. Azóta elmult negyedfél évtized, s a nemes gróf nem igen fejlesztette az aeronautika tudományát. Az ő levegőbeli Dreadnoughtjai hat méteres szélben már megbízhatatlanok, ennél hevesebb szélben pedig tönkremennek.

A levegőnél könnyebb rendszer tehát Zeppelin ellenére is megbukott, és a Wright-testvérek szereplésével a levegőért folyó küzdelemben már elvitázhatatlanul az aeropláné, az úgynevezett sárkányrepülőé, az elsőség.

A Wright-testvérek repülőgépe kétsikű, és legnagyobb sikerét 1908 decz. 31-ikén aratta, a mikor Franciaországban kilencz negyedóránál hosszabb ideig maradt egyfolytában a levegőben. Azóta még el sem mult egy esztendő, s a Wright-testvéreket máris túlszárnyalták, gépüket egyszerűsítették, módosították, javították.

Blériot például elvetette a kétsikű-rendszert, s áttért az egysikűra, a monoplánera. Még ugyan vitakoznak a hozzáértők, melyik jobb, a biplán-e, vagy a monoplán, s e kérdés nem dőlt el a rheimsi versenyen sem, a hol mindkét rendszerben készült aeroplán fényes győzelmeket aratott, de annyi bizonyos, hogy Blériot gépei a legbámulatosabb repüléseket produkálták.

Fölzállásai közül világhíressé vált a csatornán át tett útja, a melynek elsősége éppenúgy az ő nevéhez fűződik, mint Cookéhoz az északi sark fölfedezése.

Népszerűségére rá is szolgált, s valószínű, hogy október 17-ikén, a mikor a budapesti Vérmezőn föl száll a magyar közönség szemeláttára, olyan tapsorkán üdvözlí itt is, mint akár Londonban vagy Párisban. Ezt a ritka alkalmat bizonyosan fölhasználja nemcsak a főváros lakossága, hanem a vidéki közönség is, a melynek végre alkalma lesz, hogy a jövő évtized közlekedő-eszközét, a repülőgépet, lássa is, mert eddigelé azt csak az újságok halvány leírásából ismeri.

Beléptijegyek Eperjesen is *Theiss* Ármin üzletében legközelebb kaphatók lesznek.

Szemelvények

Mikó—Bulissa „Sárosvármegye földrajza”-ból.*

írta Reményik Lajos.

Hiábavalóbb munkát alig végzett még emberi elme, mint most, midőn a Mikó—Bulissa összefogott tudománya Sárosvármegyének éppen hatodik földrajzát megalkotta. Van e megyének 277 iskolája s ugyanannyi III. osztálya, melyek részére a földrajzok készültek. Tíz tanulót számítva, 2770 földrajzi kézikönyvre lenne szükség, mely számmal szemben hat szerzőnek kiadánya 12 ezer példányt tesz ki; vagyis mindenegyes tanulóra 4 drb földrajz jut. Azt hiszem, hazánk legnépesebb megyéje sem dicsekedhetik ilyen bőséges irodalmi termékkel! Kérdem már most az igen tisztelt szerzőktől: tisztában voltak-e, hogy tankönyvüknek csak akkor lesz kelendősege, ha az eddig megjelent hasonló

* Minthogy a kérdésben forgó munkát nem ismerjük, ezt a bírálatot egészen a czikkíró felelősségére közöljük. Szerk.

utcaival, szép épületeivel örömmel láttuk a fejlődő magyar városok között; a kath. főgimnázium kiváló régiségtárát élénk érdeklődéssel tekintettük meg; tárgyai tanítványaink iskolai tanulmányát nagyon megvilágították. Ugyane célunk volt a sümegi Darnay-féle múzeumban, a melynek rendezett állapotát szintén készségesen hasznosítottuk javunkra. Majd 11., 12. és 13-ikán Pozsony és Zsolna városokba juttattuk el útunk: amaz a híres koronázó-város, a mely múzeumnak illik be sok emlékénel fogva, a melyek között a régi vár nagymultú. Több nevezetes templomát néztük meg; legújabb épülete a kir. kath főgimnázium, helyiségei tágasak, tiszták és kifogástalanok. Napokig kellene Pozsonyban tartózkodni, hogy a várost is, kellemes környékét is alapos megfigyelés tárgyává tegyük, de erre már nem telt az időből, azt azonban nem engedték el, hogy északnyugati Magyarország legnevezetesebb iparvárosát meg ne tekintsük: Zsolna hatalmasan fejlődő város, posztógyára mintaszerű, áru az angolokéival dadalmasan versenyeznek.

Nem csekélység az a erkölcsi eredmény, a melyet az ifjúság útjában szerzett: hazánk nyugati részét bejártuk, sokat láttunk és tapasztaltunk; maga az út hossza is tekintélyes: 1100 kilométer. Egy hétnak hasznos és kedves emlékeivel, boldogan és megelégedetten jöttünk vissza, újra meggyőződve arról, hogy népet és földet ismerni, tapasztalatot szerezni csak közvetlen benyomások útján lehet. Mi megtettük: az ifjúság egy fél életre való erkölcsi tőkét szerzett magának. Hasznosítsa ezt a saját és hazája érdekében!

Jakobei Dezső.

kézikön
pontból
arra szá
lői min
semmis
Azt
megye
magát
Úgy
felvidék
érez a
lat, va
kissé a
győződ
tanítóke
tanítósa
tyúkjá a
tyúk, ő
ki, add
talán a
hát ese
Teg
szerzők
de legy
Ede
hogy ta
lett volt
bürokrá
hogy m
Mikó I
felvonul
főkánto
az elem
tanít az
halljuk,
jesi Fill
Min
személy
ez az ő
A ta
de fűző
nálatra.
mértan-
utasítási
tetbevé
(és nem
fogalma
tagolási
hajlati v
Éppen e
rajzi gon
tan és a
érthetel
elveket,
Az első
letről, m
a látók
zódás ké
koczkáb
ben és
követ. A
sával fo
rés a je
tetését
osztályb
sok 56
A b
meghatá
zete. Íme
a padlás
az ajtó
zett üres
nem pe
tanterem
már érth
a falakb
a menyé
mennyez
lámpát
a ruhát
szegre fű
felfedező
szemben
öntött ké
csorog le
ságnak lá
nem erős
A sz
szakában
ságot: e
nehogy l
már a le
ványaik

és gőg fújta
III. a Bodeni-
ötvennégyig
nkinti sebes-
línnek egyik
nyire moto-
évtized, s a
autika tudó-
i hatméteres
esebb szélben

át Zeppelin
rek szereplé-
elvitázhatat-
nyrepülő, az

legnagyobb
or Francia-
deig maradt
sem mult
tűlszárnyal-
k, javították.
szert, s áttért
atkozni a
a monoplán,
nyen sem, a
nyes gyözel-
Blériot gépei
k.

asatornán át
ő nevéhez
fedezése.

színű, hogy
rmezőn föl-
n tapsorkán
y Párisban.
lja nemcsak
zónság is, a
évtized köz-
ert eddigelé
eri.

n üztetben

ajza"-ból.*

emberi elme,
ogott tudó-
e földrajzát
a s ugyan-
k készülték.
nyvre lenne
zónék kiad-
indenegyes
házánk leg-
en bőséges
igen tisztelt
üknek csak
ent hasonló

smernjük, ezt
jük. Szerk.

a fejlődő
ium kiváló
eg; tárgyai
egvilágított-
e múzeum-
észségesen
an Pozsony
az a híres
sok emlé-
nagyultú.
abb épülete
tiszta és
ártózkodni,
apos meg-
telt az idő-
zaknyugati
g ne tekint-
ára mint-
senyeznek.
s, a melyet
ét bejártuk,
hossza is
hasznos és
en jöttünk
et és földet
nyomások
életre való
ezt a saját
bei Dezső.

kézikönyveknél, úgy didaktikai, mint paedagogiai szempontból, sokkal jobbat képesek felmutatni; avagy talán arra számítottak, hogy az egyik szerző segédtanfelügyelői minősége elég reklám ahhoz, hogy a többi megsemmisüljön?

Azt azonban előre tudhatták volna, hogy Sárosvármegye művelt tanítói kara egy percze sem engedi magát vakon vezetetni.

Úgy állunk itt ebben a, 277 elemi népiskolájú, felvidéki megyében, hogy boldog-boldogtalan hivatást érez a földrajzra, jóllehet minden alaposabb gyakorlat, vagy tanulmány nélkül. És mihelyt az a valaki kissé magasabb hivatali polczon áll, szentül meg van győződve, hogy tudománya is több, mint az alantas tanítóké s egyszerre átalakul tankönyvíróvá. Megyénk tanítótsága úgy van a földrajzokkal, mint a molnár tyúkjá a búzával: válogathat benne. De míg az a bizonyos tyúk, ösztönénél fogva, csak a legjobb magot válogatja ki, addig a tanítók, bizonyos gyöngéd nyomások alatt, talán a legsilányabb termékkel kénytelenek beérni, mert hát esetleg ott leskelődhetik a bosszú.

Tegyük fel, hogy e föltevésünkben csalódtunk, s a szerzőket tisztán a tanügy legszentebb érdeke vezette; de legyen szabad kérdeznünk: kik ők?

Eddig csak annyit tudunk róluk, hogy vannak, de hogy tankönyvet is ráérjenek írni, az a becsületsértéssel lett volna azonos. Ismerjük a mai tanfelügyelet szigorú bürokráciáját; tudtuk, hogy ott annyi az irodai munka, hogy még lélekzen sem érnek rá. Így annál meglepőbb Mikó Imre segédtanfelügyelőnek irodalmi ténre való felvonulása. A másik szerző Bulissa János eperjesi főkéntor, ki, hogy nyugdíjogosultsága is meglegyen, az elemi iskolánál osztályvezetést vállalt, de e mellett tanít az iparos-tanonciskolában és a fogházban is. Úgy halljuk, igen ügyes és használható könyvelő is az Eperjesi Fillerbanknál. Hát nem mesébe illő energia?

Mint jó kartársakhoz illik, tegyünk félre minden személyi kérdést, de vizsgáljuk meg műveket, mit mond ez az ő irodalmi rátermettségökről?

A tankönyv külső formája tetszetős, nyomása tiszta, de fűzött példányai nem alkalmasak huzamosabb használatra. Ára is magas: 56 fillér. Tartalma többnyire mértan-természettani irányú, tehát az új tantervek és utasításnak éppen nem felel meg, holott ők annak tekintetbevételével írták. Az új tanterv a természettudományi (és nem természettani) képzetekkel kívánja a földrajzi fogalmakat fejleszteni úgy, hogy a föld és víz általános tagoltságát, a hegységek, folyók, városok, népek és éghajlati viszonyok sorozatát lássa maga előtt a gyermek. Éppen ezért a főcztelt eltevesztették, mert itt a földrajzi gondolkodásba való bevezetés a föld és nem a a mértan és a természetan ismerete. Beosztása (a szakaszok) érthetetlen, minden szempont nélkül való. Didaktikai elveket, igazságokat a legjobb szem sem talál benne. Az első szakaszban szó van: helyzetről, irányról, fölületről, mire a második szakaszban nyomban átcsapnak a látókör és látóhatár ismertetésére, melyet a tájékozódás követ teljes három oldalon Szemléltetnek iskolát koczában (talán építő-koczával?), képbén, festményben és rajzban, mit «az iskola ábrázolása alaprajzban» követ. A második rész a lakóhely, szülőföld tárgyalásával foglalkozik minden rendszer nélkül. A harmadik rész a járást tárgyalja; a negyedik a vármegye ismeretét adja; ráadásul hazánk, az öt földrész (III-ik osztályban?) és a föld leírásával kedveskednek. Igazán sok 56 fillérért!

A beosztás összevisszaságánál sokkal különbek a meghatározások, a magyarosság és a mondatok szerkezete. Íme néhány szemelvény: «Az iskola részei: a padló, a padlás (menyezet; talán mennyezet?), a falak és azok az ajtó s ablakok.» A padlás a házfedel alatt keletkezett üres hely s mint ilyen, az iskolaépületnek a része, nem pedig az iskolának (ők tantermet értenek). A tanteremnek van padlója és padlata (mennyezet); így már érthető. Az ajtó és ablakok nem a falakon, de a falakba vannak vágva. Szerintük: «a padlón járunk, a menyezetre (így írják ők) pillantunk». Jaj annak a mennyezetnek, a melyre csak pillantani szabad, és lámpát nem erősíthetünk rá. Ők «a falra akasztják a ruhát és képet», míg más halandó a fogásra vagy szegre függeszti azokat. Cook és Peary, az északi-sark felfedezői, eltörpülnek Mikó—Bulissa azon fölfedezésével szemben, hogy «az iskolai asztalunk felső lapjára öntött kevés víz széjjelfolyik ugyan, de a padlóra nem csorog le». Bámulatos kitartás kellett ennek az igazságnak fölfedezéséhez is: «A falak oldalaira tett s oda nem erősített testek lesnek».

A szerzők bizonyára a jövő aeroplanjainak korszakában látják magukat, mert visszaállítják ezt az igazságot: «Mi mindnyaján a földön járunk és itt élünk», nehogy kétsége támadjon a szegény nebulónak, mivel már a levegőben is lehet járni és élni. — Az ő tanítványai «messze bírnak nézni és az Istentől minden jót

bírnak», míg a szegény tanítóéi: messze láthatnak és a jót Istentől valónak tartják. Nem szükölködik nevetető dolgokban sem a földrajz, mert: «Minél tovább van tőlünk valamely tárgy, annál kisebbnek látszik, miről meggyőződünk, ha tenyerünket kinyújtott karral, egy távol levő ház s szemünk közé tartjuk, a házból semmit sem látunk». Eszembe jut az egyszeri tót diák kín-hexameterje: «Fújnak az őszi szél, de még a gyökérét is azonban», vagy: «Egyszer a róka nagy ehetnék volta, bebújt lukba, nem lehet ám gyere ki». — Hát, kérem, ez a tót diák az ő költészete miatt úgy elbukott, hogy többé gondolni sem merészt diákéveire.

De menjünk tovább, mert: «Kora reggel felkelünk és innét kimegyünk a szabadba», mintha a kora reggel volna az ágy, a melyből fölkelni lehetne. Utalok a tót diákra. Megismerjük a kelet és nyugat égtájakat, a melyek nem egyebek — szerintük —, mint keleti és nyugati tájak. No hát, már sok a jóból is! De ne csüggedjen a k. olvasó, mert: «A nap a látóhatár alá eltűnik» és «lenyugvása után pirosra festi az égboltozatot», vagyis olyan bűvészetet lát, hogy Bosco mutatványai kismiskák. Mint ügyes bűvészekhez illik, megteszik azt, hogy száj és fogak nélkül a nyelvükkel beszélnek, és minden ember birtokát meggyével, vagy széles barázdával választják el, a mit mi megtenni nem tudunk. Nem vallanak szegyet vegyészeti tudományukkal sem, mert az «szavanyúvizeket népiesen savanyúvizeknek keresztelik el, vagyis a parádi, a budai, a karlsbadi vizek is mind Mikó—Bulissa-féle savanyúvizek».

Fantáziájuk meg egyszerűen bámulatos, mert: «Az egymás mellett lévő szántóföldeket, réteket, — mert hasonlítanak a ledött fákhöz — dülöknek nevezik, mint a kikapós menyecske, a ki tejeskocskögöknek akarta elhitetni az urával a huszár csizmáit. Jó gépészek is az urak, mert a gőzmasinát párával is el tudják hajtani, mivel nekik a gőz és a pára mindegy. Végül, hogy a földrajz realis szárazságait egy kevés költészettel is megfűszerezzék, Berzsenyiből is idéznek; a szegény sárosi tót legénykének a szűth és nadir, aether és uránok kifejezéseket is megmagyarázzák, úgy, a mint azt a főgimnáziumok VIII-ik osztályában szokták. Matematikai tudományukat nem tudtam kiböngészni; azért próbaképpen feladom nekik ezt a tételt: Számítsák ki, hogy 1000 láb hány méter? Szerintük a 100 méternél magasabb kiemelkedés: hegy, holott az Ismerettár azt állítja, hogy ezer lábnál magasabb kiemelkedés a hegy. Úgy látom, a százásokban tévedtek. De hát tévedni emberi dolog, de tudni is illik: Ki minek nem mestere, hóhérya az annak.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Biró Lajos, a hírneves új-guineai kutató, a M. Tudományos Akadémia tagja, a napokban Eperjesen tartózkodott és az itteni főgimnáziumok természetrajzi szertárait megtekintette.

— **Kinevezés.** A vall.- és közoktatásügyi miniszter Csékus Gabriella okl. tanítónőt a rimatamásfalvi állami elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte.

— **Új kultag.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, az eperjesi jog- és államtudományi kar előterjesztésére, Fuhrmann Imre eperjesi kir. ügyész az említett karnál szervezett jogtudományi államvizsgálati bizottság kultagjává kinevezte.

— **Házasság.** Suhayda Vilmos eperjesi kir. törvényszéki bíró szept. 26-ikán tartja esküvőjét Havas Mariskával, Kőrmöczbányán.

— **Gr. Andrássy Gyula** belügyminiszter, mint Kassa sz. kir. város országgyűlési képviselője, beszámolóját legközelebb megtartja. A rendkívül érdekesnek ígérkező beszámolóra Eperjesről és Sárosvármegyéből is számosan mennek át Kassára.

— **Dr. Schmidt Gyuláné halála.** A hétfői délutáni órákban (szept. 20.) megdöbentő hír kelt szárnyra: dr. Schmidt Gyuláné sz. Urbán Gizella önkézüleg vetett véget életének: A köztiszteltben álló s általános népszerűségnek örvendő úrhölgy az alatt szánta el magát végzetes tettére, míg férje, mint kollégiumi felügyelő, a Kollégiumot érdeklő ügyben tárgyalt. Szerető és szeretett férj oldala mellől kívánczozott az örök nyugalom országába. A ki ismerte azt a, szeretetteljes, benső viszonyt, mely őt férjéhez kötötte, megfoghatatlannak találta, hogy ezt az, ő számára annyi boldogságot jelentő életet elvetette magától. Látszólag teljesen egészséges és, évei számához képest, rendkívüli erőben volt. Azonban férje és közeli rokonsága már huzamosabb idő óta súlyos lelki bajnak tüneteit vették rajta észre, s meg is tettek mindent gyógyulása érdekében. Különösen férje fokozott szeretettel és gyöngédséggel vette körül; de Schmidt Gyuláné még így sem birt egyre súlyosbodó bajával megküzdeni,

mely napról-napra jobban és jobban elhatalmasodott rajta. Azok a följegyzések, a miket hátrahagyott s a miket éppen szeri vedései órájában vetett papírra, mutatják csak, mennyit kellett szenvednie, s milyen kínok adták kezébe a fegyvert. Éjszakai álmatlanok voltak, s ezektől az álmatlan éjszakáktól rettegett legjobban. Ő maga titkolta, hogy mennyire súlyos a baja, de tudta, hogy milyen borzasztó csapás vár rá. Érezte, hogy elméje egyre jobban elborul, s kínzó gondolatai, a jövőndő szenvedésektől való rettegetése érlelték meg benne a végzetes elhatározást. Rajongva szeretett férjét, kit úgy dédelgetett, mint kis gyermeket, s a kiből látta életének czélját, minden boldogságát, — akarta megkímélni szenvedéseinek látásától. S mikor hétfőn a délelőtti órákban, álmatlanul eltöltött éjszaka után, gyötrelmei az örületbe kergették, a halálban keresett menekülést. Mire hozzátartozói észrevették, hogy mi történt vele, már nem lehetett rajta segíteni. Eperjesen mindenki megdöbbenve vette halála hírért, s igaz részvételt gondolt a lesújtott férjre, kit féltő gonddal vett körül leánya, veje és többi rokonai, helybeliek és vidékiek, kik közül főlemlítjük: Kéler József és Kéler Gyula kir. táblai bírakat, Markos Olivért stb. A részvét megható módon nyilvánult: virágtenger borította el a ravatalt, összesereglettek távolból-közélebről a megboldogultnak és férjének barátai és tisztelői hogy a szenvedéseitől megszabadult úrnőt utolsó útjára kísérjék. A Kollégium tanári-kara, Sztórisz Frigyes koll. igazgató vezetése mellett, testületileg fejezte ki őszinte részvételét, és úgy jelent meg a 30 év óta nagy buzgalommal működő koll. felügyelő szeretett nejknek elbúcsúztatására. Szeptember 22-ikén d. u. 4¹/₂ órakor ment végre, óriási közönség részvételével, a temetés. A család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki: „Dr. Schmidt Gyula — úgy a maga, valamint leánya Horák Hugóné szül. Schmidt Ilona és férje Horák Hugó es. és kir. tüzérezredes, úgyszintén testvérei Urbán Gyula és Urbán Miklós és a többi rokonok nevében is — fájdalomtelt szívvel jelenti hőszeretett, felejthetetlen nejknek, Schmidt Gyuláné szül. Urbán Gizella asszonynak f. évi szept. 20-ik napján, élete 61-ik, boldog házasságának 12-ik évében, hirtelen történt gyászos elhúnyat. A boldogultnak hűlt teteme f. hó 22-ik napján d. u. 3¹/₂ órakor fog a Fő-utca 55-ik számú gyászházból a róm. kath. egyház szertartása szerint a helybeli sírkertbe örök nyugalomra kísértetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig a róm. kath. plébániái templomban f. hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Eperjes, 1909. évi szeptember hó 20-ikán. Áldás és béke lengjen drága porai felett!“

— **Dr. Chyzer Kornél.** Súlyos vesztés érte az ország orvosi-karát. Dr. Chyzer Kornél belügyminiszteri tanácsos, a belügyminisztérium közegészségügyi tanácsának vezetője, a Tudományos Akadémia tagja, szept. 21-ikén Budapesten hirtelen elhúnyt. Az elhúnyt több mint két évtizeden át tisztí főorvosa volt Zemplénummegyének s e működési körében szerzett kiváló érdemei folytán emelték őt még 1892-ben az ország közegészségügyi adminisztrációjának vezetőjévé. Bártfai születésű volt Holttestét Bártfára szállították, a hol szept. 23-ikán a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték. A temetésen a belügyminisztérium tisztviselői-kara részéről Hájós osztálytanácsos, Frank közegész. főfelügyelő, Kerekes közeg. felügyelő, a M. Tudományos Akadémia nevében Biró Lajos akad. tag, Eperjesről dr. Ferbstein Márk és dr. Holénia Gyula főorvosok stb. jelentek meg.

— **Szemgyógyintézet van Miskolc**on a csabai-úti sanatóriumban.

— **Halálozás.** Strakosch Sándor hírneves recitátor és művészeti előadó, Erzsébet királyné egykori Heine-felolvasója, Berlinben elhúnyt. Sárosvármegyei, sebeskellemesi származású volt, és Eperjesen a 80-as években föl is lépett.

— **Felavató-ünnepély.** A Kárpát-egyesület Keleti Kárpátok Osztálya Kassán szept. 18-ikán, szombaton d. u. 4 órakor, évi közgyűléssel kapcsolatosan avatta fel a Várhegyen (Hradova) épített kilátóját. A szép ünnepélyen megjelent a központi vezetőség részéről Róth Márton; alelnök az Eperjesi Osztály képviselőjében Sztórisz Frigyes ügyvivő elnök és Vöröcs Sándor titkár; az ünnepélyt rendező Keleti Kárpátok Osztálya részéről Siegmeth Károly ügyvivő elnök, Farkas Jenő felsőbányai polgármester és dr. E. Nagy Olivér kassai jogakad. tanár, választmányi elnökök. Kassáról is nagyszámú, előkelő közönség vett részt az avatáson. A vidékiek jórészt családjukkal együtt jelentek meg. A társaság kocsikon ment ki Kassáról a felóránnyira fekvő Várhegy alá és negyedórai séta után fenn volt a kilátónál. Az avató-beszédet dr. E. Nagy Olivér tartotta és meleg szavakban buzdította a közönséget a természet szeretetére. Az Osztály hálás köszönetét

tolmácsolta mindazoknak, a kik munkásságukkal és áldozatkészségükkel hozzájárultak a kilátó felépítéséhez és átadta a tornyot a város gondozásába. A város részéről *Karsai* Károly erdőmester vette gondozásába a kilátó-tornyot és mély elismerését fejezte ki a tevékeny egyesület iránt. Az ünnepély után még sokáig gyönyörködött a társaság a vidék szépségeiben a 700 m magasságban emelkedő kilátóból, a honnan különösen Abaúj- és Sáros megyébe nyílik szép kilátás.

— **Kollégiumi megnyitó.** A Kollégium megnyitó-ünnepje az idén szeptember 19-ikén, vasárnap d. e. 11 órakor ment végbe. Résztvett a megnyitón nemcsak a négy intézet ifjúsága és tanári-kara, hanem az igazgató-választmány tagjai és az evangélikus egyházi életnek több kiváló, érdeklődő tagja is. Az ünnep a «Jövel, Szentlélek Úristen!» cz. énekkel kezdődött. Ezután *Szabados* Frigyes, a Kollégium ezévi rektora tartott nagyhatású beszédet. Meleg hangon üdvözölte az igazgató-választmányt, a tanári kart és az ifjúságot. Buzdította az ifjúságot mindama feladatok pontos teljesítésére, a melyek pályáján reá várnak. Mint általános bajt jelölte meg a tunyaságot, restséget, a mely békéjében tartja a lelkeket és megakadályozza az ismeretekben való előhaladást. E baj ellen ajánlja az erős akaratot és a kitartó szorgalmat, a mely megőrzi a test és a lélek rugékonyságát még a késő korban is. Hazai és német példákkal igazolja, hogy erős akarral milyen szép sikereket lehet elérni az életben. Álljon talpra a magyar ifjúság, állandó szorgalommal művelje magát, hogy hasznos tagja lehessen az egyháznak, a társadalomnak és a hazának. A lelkes és tartalmas megnyitó-beszéd elhangzása után *Schmidt* Gyula koll. felügyelő intézett néhány buzdító szót az ifjúsághoz és atyai jóindulattal két szót ajánlott figyelmébe: a kitartást és a tartózkodást. Kitartást a szép és jó ismeretekben, a nemes magaviseletben és tartózkodást mindattól, a mi csak kárára és veszedelmére lehet az ifjúságnak. A Himnusz éneklésével végződött a szép ünnepély.

— **A Rákóczi Kath. Kör** folyó évi október hó 3-ikán (vasárnap) délután 1/2 órakor saját nagytermében évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Titkári jelentés. 2. Pénztári jelentés 1908 évről. 3. Tisztújítás. 4. Esetleges indítványok. Közgyűlés után, este 1/8 órakor közvácsora lesz a Kör vendéglőjében.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi, cáuzos és köszvény-bajok és mindennemű gyuladások a *Moll-féle sós-borsesszettel* gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponként utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan *Moll-féle* készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **A Magy. Kárpát-egyesület Eperjesi Osztályának diákszállójába** okt. 1-jén vendégek érkeznek. Az iglói ev. főgimnáziumnak 30 tanulóiból és 3 tanárból álló kiránduló-csapatja ugyanis okt. 1-jén d. e. Eperjesre érkezik, hogy Sárosvármegye legfontosabb történelmi emlékeit tanulmányozza. A kirándulók az első napot Eperjesnek és Tótsóvárnak szánták, okt. 2-ikán Bártfát és Zborót, okt. 3-ikán pedig Nagysárosot és a Nagysárosi várat látogatják meg.

— **A 67-esek dicsérete.** Br. *Albóri* Jenő gyalogsági tábornok, csapatszázados, a Sáros- és Zempléni vármegyékben most lefolyt nagygyakorlatok beteljesítésével házierezdünk: a cs. és kir. 67. sz. gy. ezred eperjesi zászlóaljának különös elismerését nyilvánította.

— **Bevonulás.** A hadsereg RENDELETI KÖZLÖNY-e közli, hogy az ujonczok az idén október 7., a többi ujoncz okt. 5-ikén, az egyévi önkéntesek pedig okt. 1-jén tartoznak bevonulni.

— **Biztos benne, hogy nem felejtett el semmit?** Ha azután csöndes hegyi fészékünkben ülünk, eszünkbe jut, hogy sok mindenre volna szükségünk, a mit meg nem szerezhettünk. Persze! *Fay-féle* eredeti szódéni ásványpasztillák is hiányzanak! Ezek nélkül nem megyek többé nyaralni, mióta 2 év előtt abban az istentől sem ismert távoli lyukban úgy meghültem. Ha *Fay-féle* eredeti szódéni ásványpasztillám vannak, úgy legalább biztos vagyok, hogy nem kell félnem meghülestől. A *Fay-féle* eredeti szódéni ásványpasztillák ára: egy doboz 1 kor. 25 fillér és minden gyógyszerárban, droguista és ásványvíz-üzletben kaphatók. Övakodjék utazatóktól! Magyarország és Ausztria részére főképviselet: *Guntzert W. Th.*, Bécs, IV./1., Grosse Neugasse 27.

— **Szabados László szintársulatánál,** a betegsége miatt szabadságot J. Széll Erzsébet helyett, mint drámai hősnő, *Késmárkon Holéczy* Irma működik. «A boszorkány»-ban *Zoraya* szerepét alakította. Megjelenésében és játékában *Radó Rózsira* emlékeztet; szerepét sugó nélkül játszotta el. *Peéry*

Ihus, Juana szerepében, egyszerű, természetes játékkal, igen kedves megjelenésével, a «Tatárjárás»-ban pedig temperamentumos játékkal hatott. *Sugar* Gyula erőteljes baritonja és ügyes játéka általánosan tetszettek. *Treszka* szerepében *Balogh* Leona, *Madas* Pista jegyese, természetes játéka és kedves megjelenése által kivált. A «Varázskeringő» előadása is igazolta, hogy a társulat ez évben kiváló énekesnőkkel bír. A műsort a késmárkiak eddig jól összeállítottak találják. A társulat Eperjesen október 10-ikén kezdi meg működését.

— **Van-e már «2 perc» gyorsfűtőszitája?**

— **Beiratás az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet gazdasági ismétlő iskolájába.** Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet gazdasági ismétlő-iskolája f. évi október hó 1-jén megnyílik. Beiratkozhatnak az I. osztályba oly, 12. életévüket betöltött leányok, kik magyarul írni, olvasni tudnak. A felsőbb (II., III.) osztályba oly leányok iratkozhatnak be, kik a gazdasági ismétlő-iskola megfelelő alsóbb osztályait már végezték. Beiratkozni lehet f. évi szept. hó 27., 28., 29. és 30-ikán d. u. 2 és 4 óra között az áll. tanítónőképző-intézet igazgatóságánál.

— **Unghváry József** szőlőtelepén és gyümölcsfaiskolájában Czeglédén (Pestmegye) ez év őszén nagybemennyiségű (300—350,000 darab) nemes gyümölcsfa-csemete kerül eladásra, 1—5 éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, eper, savanyú szeder, birs, lasponya, mandula, dió, füge, köszméte, ribizke, málna, földieper, ezenfelül szomorú alma, szomorú-eper, pyramis-eper, gömbakác, pyramis-akác, stb. csemeték. Ezek árai erősségük szerint 5—30, igen erősek 40—50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1—3 éves magcsemeték: ezek árai erősségük szerint 100 drb 80 kr.-tól 1 ftt 80 kr.-ig, 1000 drb 7 fttől 17 fttig. *Gleditschia triacanthos* és akác, áthatatlan sövény készítésére igen alkalmas 1—3 évesek, igen nagy készlet. Ennek ára 1000 drb 1 ftt 50 kr.-tól 5 fttig. Sorfának használható akác, 200—220 cm. magas, 1 drb 20 kr., 100 drb 18 ftt, 1000 drb 170 ftt. Háromszor permetezett, szokványminőségű bor- és csemegeszőlő-vessző, teljesen beérett, sima, 1000 drb 4 fttől 7 fttig, gyökere 20 fttől 25 fttig. Tessék árjegyzéket kérni!

— **Felhívás.** A Rákóczi Kath. Kör ezidén is újrászervezi immár 3 év óta fennálló és elég szép sikerrel működött dalárdáját. Zeneszakválasztmányának határozata folytán a dalárda működő-tagja lehet felekezeti és társadalmi viszonyaira való tekintet nélkül bárki, a ki szereti az éneket, a dalt. Ezért felszólítja mindazokat, kik a dalárdában résztvenni akarnak, hogy akár a Kör helyiségeiben, akár alulírott h. titkárnál jelentkezzenek. A dalárdába való belépés nem jár semmi anyagi (tagsági, tagdíjfelvételi) kötelezettséggel; ellenben a Kör a dalárda tagjainak szabad bemenetelt biztosít a Kör olvasó- és játéktérmeibe és estélyeire. Dal-órák hetenként kétszer: szerdán és szombaton este 6—7 órakor tartanak. Karmester: *Moyzes* Miklós. Ezen, immár 4-ik esztendejét kezdő dalárda ezidőszert egyetlen, rendszeresen működő férfi-dalköre városunknak. *Póta* László, a Rákóczi Kath. h. titkára és zeneszakválasztmányának előadója.

— **Gallérok, kézelők** legszebben tisztítanak *Haltenberger* Béla gőzmosógójában, Kassa. Képviselet Eperjesen *Theiss* Ármin czég által.

— **Vasúti panaszok.** Olvasóink panaszolják, hogy Eperjes—Igló, jóllehet csak 85 klm., a 6. vonalszakaszba van sorozva, holott Kassa—Igló — bár ennek távolsága az előbbinél csupán 1 klm.-rel kevesebb — az 5-ikbe tartozik. A 6. zónába való sorozás nyilván téves, mert 85 klm.-ig bezárólag a díjszabás az 5. vonalszakaszt írja elő. — Megismétlik továbbá a tavaly már közöltük azon sérelmet is, hogy Eperjes város—Kisszeben az 1. vonalszakaszba van sorozva, pedig a távolság csak 19 klm., s így a III. (szomszédos) forgalomba kellene tartoznia. Igen kellemetlen végül, hogy az eperjesi vasúti állomás előtt elvezető gyalogút ott hol azt a Salvator-raktártól vezető kocsitú átszeli, esős időben rendkívül, átgázolhatatlanul sáros, száraz időben pedig nagyon poros. Kérjük tehát a Ksod. vasút vezérigazgatóságát, hogy Eperjes—Iglót — éppúgy, mint Kassával már régg megtette — az 5. vonalszakaszba, úgy Eperjes város és Eperjes—Kisszeben a III. (szomszédos) zónába sorozni, az állomáselőtti gyalogútnak a kocsitú által átszelt részét pedig aszfaltoztatni vagy legalább kiköveztetni sziveskednék.

— **A Sárosvármegyei, Lótenyésztest és Lóversenyeket Pártoló Egyesület** legutóbbi, *Piller* Kálmán elnökle alatt megtartott közgyűlése elhatározta, hogy mivel az egyesület céljai irányában a tagok feltűnő közönyt mutatnak, anyagi viszonyai kedvezőtlenek, és az egyesületet az eperjesi tűrérezred tisztikara

sem hajlandó átvenni, a legközelebb újabb közgyűlést fog tartani, mely az egyesület feloszlását fogja kimondani. Az egyesület vagyonából 1000 koronát alapítványként a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesületnél fog letenni. Ennek kamatai évenként lótenyésztesti jutalom-földjakra lesznek fordítandók. — *Novák* Herman tűzerhadnagy áthelyeztetése következtében, az egyesületnél három év óta viselt falkári állásáról lemondott. A falkavadászatokat — összesen 14-et — az egyesület a múlt évben megtartotta; ellenben lóversenyeket a múlt esztendőben nem rendezett. A folyó évben a falkavadászatokat lehetőleg még meg fogják tartani.

— **Református istenitisztelet.** *Eröss* Károly lelkész a református hívek részére úrvacsorával egybekötött istenitiszteletet tart október 3-ikán, vasárnap d. e. 11 órakor a helybeli ág. hitv. ev. templomban.

— **Az új kassai hadtestparancsnok.** A N. Fr. P. értesülése szerint *Mörk* János v. b. t. t., a kassai 6-ik hadtest parancsnoka, rövid időn belül nyugalomba vonul s helyére lovag *Ziegler* Alfréd jön.

— **Kitüntetéssel vizsgázott joghallgatók.** A vallás- és közoktatásügyi minisztérium HIVATALOS KÖZLÖNYE most teszi közzé a jogakadémiákon kitüntetéssel végzett joghallgatók névsorát. Kitüntetéssel vizsgáztak az eperjesi jogakadémián: *Fass* Ferencz, *Renvers* Ferencz, *Uhlarik* József, *Guttmann* Miklós, *Irvinyi* István, *Horváth* Aladár, *Fellinek* József, *Farkas* József.

— **Áthelyezések.** A cs. és kir. közös hadügyminiszter *Ehrenberger* Ernő századost, az eperjesi állami menteleposztály parancsnokát, Eperjesről Nyitrára (nem pedig Kisbérre, a mint közöltük); helyére pedig *Luxander* Géza századost Békéscsabáról Eperjesre áthelyezte.

— **Az Eperjesi Kereskedők Társulata** tudatja tagjaival, hogy minden héten — kedden este — saját helyiségében társas-összejövetelt fog tartani. Az első összejövetel szeptember 28-ikán lesz.

— **Fürdő-átvétel.** Felhívjuk t. Olvasóink figyelmét *Varga* József fürdőtulajdonosnak lapunk mai számában foglalt hirdetésére és a magunk részéről is ajánljuk ezen teljesen renovált fürdőt a közönség partfogásába.

— **A Kollégium épületének renoválása** az 1910. év tavaszán meg fog kezdődni. A tiszai ev. egyházkerületnek a múlt héten Debreczenben megtartott közgyűlése u. i. a 18 ezer koronában előirányzott költségekhez való hozzájárulást elhatározta. A külső falakat ú. n. kőporvakolattal vonják be, mi az épületnek nagy csint fog kölcsönözni; az udvart aszfaltozzák, vízvezetékét és angol klozeteket készítenek stb. Mindezen munkálatok révén a Kollégium Eperjes városának egyik legszebb épületévé fog válni.

— **A telefonbeszélgetés Bártfával,** értesülésünk szerint, a polgármester közbenjárására a mai naptól kezdve díjtalan lesz. Eddig csak a bártfai előfizetők beszélhettek Eperjessel ingyen, ezentúl az eperjesi telefon-előfizetők is ingyen beszélhetnek.

— **Egy modern mosószer** a szó legszorosabb értelmében, és megtakarítás pénzben és időben — a Persil! Melegen üdvözlés és keresi azt minden háziasszony, ki súlyt fektet tündöklően fehér fehérneműre és a nagymosás gyors elvégzésére!

— **Az eperjesi rablógyilkosság** ügyében rendőrségünk a nyomozás során és a megölt özv. *Glück* Dávidné fiának bementése alapján *Mussik* József György nevű ipolysági házalót vette gyanúba, a kinek letartóztatását kérte a sátorlajúhelyi rendőrségtől. Ez a gyanúsított embert le is tartóztatta és fogva tartotta mindaddig, míg szembesítés végett *Glückné* fia oda megérkezett. A meggyilkolt ékszerész fia és *Kozák* János rendőrőrmester szept. 21-ikén Újhelybe érkeztek, de a házalóban nem ösmerték fel a gyilkossággal gyanúsított embert. Muzsikot a szembesítés után azonnal szabadlábra helyezték.

— **Köztudomású,** hogy kőhögés-, rekedtség- és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű *Égger-féle mellpasztillák*, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában. Doboza 1 kor. és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér. Főraktár: *Nádor-gyógyszertár* Budapest, VI., Váci-körút 17.

— **A budapesti szenzáció.** Annak az, általános érdeklődésnek hódolunk mi is, mely ma a levegő meghódítása kérdésében az elmélet foglalkoztatja, mikor, *Blériot* budapesti fels. állása alkalmából, az aviatikai kérdésnek a zsurnalisztikában legalaposabb ismerőjét, *Révész* Gyulát, kitűnő hírlapíró-

társur
szólat
kesen
álmán
ismer
Blériot
sítónk
szállás
figyel
ámba
tribün
sorsú.
föl.
Egye
írni
postát
30.
nak!
a nag
szolga
nuk
leendő
elenge
me
hegya
bőjára
nyúlás
járulás
nyitja
érdeke
stb. A
ság
s ez
ben ro
meg a
pezsge
ítélet,
fogyas
ma ma
fajbor
pécsi
levelet
csa
szept.
XXIX.
közseg
pagony
Várad
patak,
törvény
sághoz
tovább
Tapoly
tekinté
könyvi
járásbír
hez; B
Kiskör
Töltsze
tekinté
könyvi
és Sze
kezési
mint t
eperjes
ság ter
letéhez
Kisszil
ségek
bártfai
területé
Jernye,
falva kö
ben az
hatóság
tartozta
könyvi
1909. é
szá
terhes
ember
gebben
HIRLAPO
lőddessel
irányzat
az orsz
leggyors
Ezt a c
mert a
nagyob
át napr
napilap
minden
a Divat

társunkat, a BUDAPESTI HIRLAP szerkesztőségi tagját, szövegátvitelét meg, a ki ma lapunk hasábjain igen érdekesen ír a kérdéssről. Ime a költségedelem, Jókai Mór, almának valószínűsége: «A XX. század regényében» egy ismeretlen fémét használnak föl a repülőgépek megvalósítására, s jön helyette a motoros aeroplan, jön Blériot, a La-Manche merész átrepülője. Fővárosi tudósítónk mindazoknak, a kik az októberi budapesti fől-szállást vidékről megtekinteni akarják, kettőt ajánlt figyelembe. Már most szállásról való gondoskodást, ámbár maga a látvány délután 5 órára lezajlott, s jó tribünhelyek előre való biztosítását. Blériot a szegénysorsú tudósbetegek emberbaráti alapjának javára repül föl. A jegyekért a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesületnek (Budapest, VII, Akácfa-utca 30.) lehet írni, a hol azt előjegyzik s az illetőknek a jegyeket postán kézbesítik.

— **Vasutas árvák napja: szept. 30. és okt. 1.** Adakozzunk a vasutasok árváinak! A kiknek kenyérkereső édesatyját leggyakrabban a nagyközönség élet- és vagyonbiztonságának hűségese szolgálata közben ragadta el a kérélnhetetlen halál, azoknak megmentéséhez és e haza hasznos polgáraivá leendő neveléséhez hozzájárulni, minden nemes szívnek elengedhetetlen kötelessége.

— **A kassa-hegyaljai vasút megnyitása.** Most vasárnap folyt le a kassa-hegyaljai vasút műtanrendőri bejárása. Most már ezen bejárás alapján az építővállalat a minisztérium hozzájárulásával megállapította, hogy a vasutat szept. 30-ikán nyitja meg. A megnyitásra meghívót nyerne az összes érdekelt, törvényhatóságok, községek, részvényesek stb. A megnyitás széles ünnepi keretben fog végbemenni.

— **Franciaország borgazdaságát** az utolsó években sok elemi csapás sújtotta s ez okból a francia borok minősége az utolsó években rosszabbodott. Mindazok, kik figyelemmel bírálják meg a borokat, bizonyára tapasztalták, hogy a francia pezsgőborok minőségben hanyatlottak. Csak az előítélet, vagy feltűnési vágy oka annak, hogy még mindig fogyasztják a külföldi pezsgőt Magyarországon, holott ma már van pezsgőgyárunk, s a mely legnemesebb fajborokból állítja elő pezsgőjét, s a mely legutóbb a pécsi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a díszoklevelet nyerte. Az «Andrényi sec».

— **Községek törvénykezési átszervezése.** A m. kir. minisztérium 1909. évi szept. 11-ik napján tartott tanácsában az 1890. évi XXIX. t.-cz. 2. §-a alapján a következő sárosvármegyei községeket, úgymint: Alsópágyony, Borókás, Felsőpágyony, Hutás, Miklósvölgye, Ondavafő, Szemelnye, Várakda, Biharó, Esztebnek, Esztebnekhuta, Komlóspatak, Regettő és Zboró községeket, a melyek eddig törvénykezési tekintetben a felsővízközi kir. járásbíró-sághoz, úgymint telekkönyvi hatósághoz tartoztak, továbbá Berezőka, Hazslin, Ortutó, Rabócz, Sasó és Tapolylippó községeket, melyek eddig törvénykezési tekintetben a girálty kir. járásbíró-ság, úgymint telekkönyvi hatóság területéhez tartoztak, a *bárfai* kir. járásbíró-ság, úgymint telekkönyvi hatóság területéhez; Kapi, Kapivágása, Kapinémefalu, Kiskökény, Kiskörösfő, Láda, Ásgút, Fulyán, Tapolykomlós és Töltész községeket, a melyek eddig törvénykezési tekintetben a girálty kir. járásbíró-ság, úgymint telekkönyvi hatóság területéhez tartoztak, továbbá Deméte és Szedikert községeket, a melyek eddig törvénykezési tekintetben a bárfai kir. járásbíró-ság, úgymint telekkönyvi hatóság területéhez tartoztak, az eperjesi kir. törvényszék, úgymint telekkönyvi hatóság területén belül, az eperjesi kir. járásbíró-ság területéhez; Adámfölde, Balpataka, Csergőzávod, Gellért, Kisszilva, Nagyszilva, Radoskő, Ternye és Zsettek községeket, a melyek eddig törvénykezési tekintetben a bárfai kir. járásbíró-ság, úgymint telekkönyvi hatóság területéhez tartoztak, az eperjesi kir. törvényszék, úgymint telekkönyvi hatóság területén belül, az eperjesi kir. járásbíró-sághoz tartoztak, a *kisszebeni* kir. járásbíró-ság, úgymint telekkönyvi hatóság területéhez csatolta át. Ez a rendelet 1909. évi december 1-ső napján lép hatályba.

— **Válság előtt áll Magyarország.** A ránk következő évnegyed oly eseményterhes korszakot nyit meg előttünk, hogy intelligens ember valóban nem lehet el ujság nélkül. Legmelegebben ajánlhatjuk azért t. olvasóink figyelmébe a PESTI HIRLAPOT, mint azt a napilapot, melyet egyenlő érdeklődéssel olvashat mindenki, mert minden pártpolitikai irányzat nélkül lévén szerkesztve, csak egy célt ismer: az ország és a nagyvilág minden érdekes eseményéről leggyorsabban és legkimerítőbben értesíteni közönségét. Ezt a célt eddig is a legteljesebb mértékben elérte; mert a PESTI HIRLAP ma tagadhatatlanul első és legnagyobb terjedelmű napilapunk, mely egész esztendőn át napról-napra 8—16 oldalal többet ad, mint más napilapok. Azonkívül nagy képes naptárt ad ajándékul minden előfizetőjének, a kik féláron rendelhetik meg a DIVAT-SALON című, elsőrendű divatlapot is. A PESTI

HIRLAP nagy képes naptárát — gazdag tartalommal és 40 oldal képpel — már az októberi előfizetéssel kell biztosítani, mert a ki csak novemberre vagy decemberre (egy-egy óra) fizet elő, az nem kapja ajándékul ezt a díszes albumot; hanem az állandó előfizetőkön kívül csak azok az új előfizetők, a kik negyedévre egyszerre küldik be az igazán jutányos előfizetési árt. A PESTI HIRLAP előfizetési ára: egy óra 2 kor. 40 fill., 2 óra 4 kor. 80 fillér, negyedévre 7 korona. A DIVAT SALONNAI együtt negyedévre 9 korona. Az előfizetés legzselzerűbben posta-utalvánnyal küldhető a PESTI HIRLAP kiadóhivatala címére: Budapest, Váci-körút 78.

— **A kassai kereskedelmi és iparkamara** közhírré teszi a következőket: A sóvári főbányahivatal kezelése alatt álló sófőzőüzem 1910. évi termény- és anyagszükségletének biztosítása céljából, nevezetesen gabonaművekre, takarmányművekre, olaj- és zsiradékeművekre, fűrészfűrűkre, törött trachitkavicsra okt. 14-ikén délelőtt 10 órakor tartandó árlejtést hirdet. A szállítási feltételeket a kir. főbányahivatalban, a hivatalos órák alatt lehet megtekinteni.

— **Bőrkiütések és a bőr tisztátalansága** a legzselzerűbben és legolcsóbban a *Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappannal* kezelhető, a mely használhatóságánál fogva már 40 év óta világhírűvé emelkedett. A bőr tisztasága, tudvalevőleg, az egészségre jótékonyan hat. Vegyünk az ismert Berger-féle szappanokból olyat, mely nekünk a legjobban megfelel (minden gyógyszerárban van választék), és fordítsuk javunkra mosakodásnál, fürdésnél és bőrünk alaposan megtisztul minden káros hatástól. Kapható: kátrány-, glicerin-kátrány-, borax- és gyógyfűszappan.

Eperjesi Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület.

Rovatvezető: Bohrandt Lajos egyes. titkár.

Hirdetések felvétele az első eperjesi naptárban. Az eperjesi T. Sz. M. V. E., úgy, mint tavaly, ezidén is évkönyvet fog kiadni, mely 500 példányban jelenik meg, műmelletekkel tarkítva és, hogy *maradandó értékkel bírjon*, 1910. évre szóló naptárral gazdagítva. Az évkönyv és naptár az egyesület tagjai között (kik sárosvármegyei kereskedők, iparosok, földbirtokosok, magánosok, hivatalnokok, stb.) *ingyen* jut kiosztásra.

Ezen évkönyv és naptár felette alkalmas hirdetések terjesztésére és megismertetésére. Reklám nélkül nincsen siker! Ez régi és kipróbált igazság, miért is mindenkinek saját érdekében kapva kéne kapnia az alkalmat, hogy az első eperjesi naptárban hirdetéseit közreadja. A hirdetési díjak alacsony volta mindenkinek hozzáférhetővé teszi a reklám ezen új és biztos eredményeket ígérő talaját, melyen a csekély befektetés nagy kamatokat és bő termést biztosít!

Az évkönyv és naptár terjedelme: magasság: 23 $\frac{1}{2}$ cm., szélessége: 15 cm. Egész oldal 40 kor., $\frac{1}{2}$ oldal 20 kor., $\frac{1}{4}$ oldal 10 koronába kerül. *Vagyis egy negyedoldali hirdetés példányonként csekély 2 fillérbe kerül csak!* Hirdetéseket f. évi október hó 1-jeig még elfogad az évkönyv szerkesztője: Bohrandt Lajos egyes. titkár.

Egy igazságtalan vádról! Igen gyakori eset, hogy a hazafias vásárlóközönség részéről, a nem kevésbé hazafias érzelmű kereskedő alaptalan és igazságtalan váddal, szemrehányással lesz illetve. Mivel ezen vád az ügynek nemismerésében leli indítókát, sietünk, kereskedő-tagjaink érdekében, felvilágosítással, magyarázattal szolgálni.

U. i. megesik, hogy a kereskedő nem szerezhet be mindenkor magyar gyártmányú cukrot, még pedig egyszerűen azért, mivel, dacára annak, hogy azt rendelkezte, osztrák gyártmányút kap. A monarchia összes cukorgyárainak közös eladási irodájuk van, honnan az összes rendelések foganatosíthatnak, még pedig a cukor származásának válogatása nélkül. Hiába tehát a magyar kereskedő hazafisága, hiába iparpártoló ambíciója, az egyszerűen és kíméletlenül hajtórést szenved: a közös eladási iroda büszke és kemény falán...

Mindezeknél fogva ne illessük alaptalan és igazságtalan váddal azt a hazafias érzelmű kereskedőt, ki akaratára, érzelme ellenére is az idegen iparcikket kénytelen forgalomba hozni, hanem megértve a baj igazi okát, gyekesszünk társadalmi mozgalom révén odahatni, (ha az egyáltalán segít majd!) hogy ezen megszégyenítő eljárás és illetékes helyen korrigáltassék.

Felhívás a tanulóifjúsághoz. Ifjúság! Fogyunk, gyöngülünk! Véreink kivándorolnak, mert itthon még kenyér sem jut mindenkinek. Tart-suk honfitársainkat e hazában vissza azzal, hogy itthon munkát és kenyeret biztosítunk nekik. Juttassuk saját derék munkásainknak a külföldi ipartermékeikért kiadott óriási összegeket! 1907-ben több mint másfél milliárd koronát adtunk ki külföldi árukért, egymagában iskolaszerekért kerekén 23 milliót.

Ifjúság! Ne vásároljatok külföldi iparcikket, mert az érte kiadott pénzzel szegényebbekké válunk. Irtsatok

ki körötökből mindent, a mi idegen, ha azt hazáival pótolható. Bármelyik alant felsorolt cikkből vásároltok tehát, csak akkor fogadjátok el, ha azon az alább közölt ismeret-teleket, Egyesületünk avagy a «Sorompó Ifjúsági Liga» védőjegyét látjátok. Irka, rajzlap, rajztömb, levél-papiros, írópapiros, zseb- és jegyzetkönyv akkor hazai, hogyha az itt közölt víznyomásos védőjegyek bármelyike avagy egyes részük látható az egyes íveken.

Papíros: Első Magyar Papíripar Részvénytársaság gyárjegye: egy vár, P. M. I. betűk, felette szárnyát kiterjesztő madár.

Fiumei papírgyár: Csillag, közepén F. betű, alatta S. M. Copony Márton, Brassó: Megkoronázott fagyóké, C. M. betűkkel.

Gyürky Pál, Tiszolc: Íjra helyezett nyflvessző.

Hermaneczi papírgyár: Hattyú, alatta 1829. évszám.

Diógyőri papírgyár: Két tölgylevél, alatta három makk.

Péterfalvi papírgyár: Koronás címer, közepén P. betű. Nadabulai papírgyár: Egy tör, közepén N. Gy.

Rózsahelyi papírgyár: Nyíllal átlőtt rózsza.

Spiegel Vilmos és Társa, Kiszseben: Postatrombita.

Zágrábi Papíripar Részvénytársaság: Háromtornyú várkapu, felette egy csillag és újhald.

Festék hazai, ha «Müller Testvérek» van a tubuson vagy a festéken.

Festékesztés, tuscsészte, festékpaletta, tentapalackok

védőjegye: öttornyos rajz (Pécs) az alján.

Háromszög, vonalzó, rajztábla, rajzsin, tolltartó:

háromszögön a turul madár. Rigler J. Ede gyárából.

Íróvédőjegye: Nyíllal átlőtt szív.

Írótoll és tollszar: «Első Magyar Aczellíró-toll-gyár

Budapest» felirással. Védőjegye: Mezőben szárnyát kiterjesztő sas, mely szájában S. J. monogramot tart,

vagy a «Sorompó» felírás.

Kréta: «Szárzavami Krétagyár Részvénytársaság»

felirással a dobozon, vagy «Sorompó» felirással.

Rajzeszköz: Szénásy Béla gyártmánya. Szögmérő:

«Uránia». Rajzeszköz: «Árpád körzőgyár Sz. B.» fel-

irással, vagy «Árpád rajzeszköz, magyar gyártmány,

Sz. B.» betűkkel. Leuthwyler Frigyes gyártmánya:

XX-jel és L. F. E. betűk.

Rajzszög: «Schuler József Budapest» felirással.

Tinta és tus, kármínoldat: «Müller Testvérek»,

«Herceg és Geiger», «Sorompó» felirással, «Haertal

Walter».

Törlogummi (Radír) védőjegye: A koronás magyar

címer, védszavak a magyar folyónevek, pl. Duna, Tisza,

Dráva, Ipoly stb. vagy Sorompó. Pozsonyban mű-

gummit is gyártanak «Műgummi, magyar gyártmány»

felirással.

Könyvtáska: Egyesületünk védőjegye.

Legyen jelszavunk: Hódítsuk vissza hazai termé-

keinknek a hazai piacot!

A Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület nevében:

Rákosi Jenő s. k., Gr. Somssich Tihámér s. k.,

társelnök. társelnök.

Dobieczi Sándor,

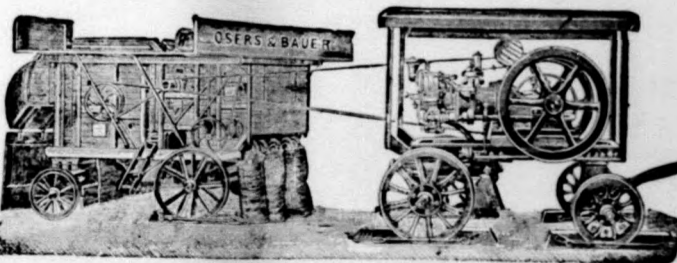
ügyvezető alelnök.

= IDEGENFORGALOM =

Eperjesen, BERGER szállodájában

1909. évi szeptember 22-ikétől szept. 24-ikéig.

Fürst Gyula utazó Bécs, Lenkei Vincze kárbecslő Budapest, Laufer Szeigfried utazó Brűnn, Wach Róbert utazó Bécs, Kiss Rezső utazó Budapest, Stern Ármin utazó Budapest, Lux Vilmos biztosító Kassa, Mayer Antal szerelő Budapest, Adler Frigyes utazó Bécs, Geiger Simon kereskedő Debreczen, dr. Geiger Miklós ügyvéd Debreczen, Hummeltenberg Miksa utazó Remscheid, Kovács Kálmán lelkesz Rákospalota, Szulman Márton utazó Bécs, Berényi Henrik utazó Szeged, Fodor István h. r. fogalmazó Lubotény, Dobrowszky Dezső jogh. Ungvár, Boda Géza utazó Gyöngyös, dr. Radács Gyula ügyvéd Bárfa, Kristoff Sándor utazó Losonc, Forray Árpád p.-növendék Ungvár, Jónás Ármin utazó Budapest, Keleti Manó utazó Budapest, Lichtman Ferencz önkéntes Eperjes, Truppel Ede Lipót utazó Berlin, Zala Ferencz utazó Budapest, Keppich Ákos t.-önkéntes Eperjes.

Osers és Bauer kizárólagos MOTORGYÁR
Wien, XX., Dresdnerstr. 91-93a.
Magyarországi főkelel:
Bpest, VI., Podmaniczky-u. 18.

= BENZIN-LOKOMOBILS =

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Benzinmotorok! Szívógázmotorok!

A jelenkor legolcsóbb üzemereje, — 3 fillér üzemköltség óra-lőerőnkint.

Több száz telep üzemben. — Elsőrendű, szolid gyártmány!

Kedvező fizetési feltételek. — Költségtetés és árjegyzék ingyen.

Benzin-lokomobilos cséplőszerelvények a többek között a következőknek tekinthetők meg üzemben:

Ifj. Rohody Pál, Bercezel, Szabolcs m., 4 HP, Farkas Ferencz, Bercezel,

Szabolcs m., 4 HP, Jeskó Mihály, Csemernye, Varannó mellett, 8 HP,

Dörner Károly, Nagyzsar, Gálszics mellett, 10 HP, Ziegler Zsigmond,

Mogyorós, Mándok mellett, 4 HP, Kovács Albert, Berence, Patroha

mellett, 4 HP. cséplőszerelvény.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1909. évi október 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	8 48	1 35	—	7 45
Héthárs . . .	—	6 00	9 32	2 24	8 35
Kisszeben . . .	—	6 23	9 53	2 47	8 59
Eperjes megálló . . .	—	6 57	10 21	3 20	9 30
Eperjes érk.	—	7 02	10 25	3 25	9 35

Eperjes ind. 4 45

Abos . . . érk.	5 17	7 41	11 01	4 19	8 45	10 13
Kassa . . . érk.	5 50	8 40	11 26	4 50	9 15	10 39
Budapest . . . érk.	10 00	1 55	4 45	10 20	6 30	8 15

Szerdán és szombaton Kassáról ind. 2 50 du.
Eperjesre érk. 3 51

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest . . . ind.	6 50	8 10	1 50	8 10	10 15	2 15
Kassa . . . érk.	11 44	3 39	7 00	4 08	7 05	9 25
Kassa . . . ind.	12 20	4 20	7 10	5 20	7 22	10 40
Abos . . . érk.	12 42	4 51	7 28	5 45	7 46	11 06
Eperjes érk.	1 09	5 27	8 50	6 23	9 00	11 40

Eperjes ind. 1 20

Eperjes megálló . . .	1 25	5 42	8 22	7 08	—
Kisszeben . . . érk.	1 57	6 13	9 00	7 40	—
Héthárs . . .	2 15	6 35	9 25	8 03	—
Orló . . .	3 00	7 15	—	8 46	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind. 7 15	—	1 25	—	5 40	—
Bártfa . . . érk.	9 15	—	3 35	—	7 25

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind.	—	5 30	1 10	—	7 50
Eperjes érk.	—	7 00	3 20	—	9 27

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	—	6 57	10 21	—	3 20
EPERJES. érk.	—	7 02	10 25	—	3 25

Szepesség felől érkezik a vonat:

EPERJES. ind.	4 45	7 10	10 35	11 40	3 52	6 45
Abos . . . érk.	5 17	7 41	11 01	12 13	4 19	7 18
Abos . . . ind.	5 25	7 50	1 01	12 28	4 25	7 30
Margitfal. érk.	6 03	8 41	1 47	1 00	5 09	8 04
Góncabánya . . .	6 50	9 20	3 00	3 00	5 55	8 45
Szemeskőhegy . . .	9 20	11 40	5 25	5 25	9 40	—
Szepesolási . . .	6 44	9 17	2 27	1 25	5 48	8 30
Váralja . . .	8 10	10 45	3 10	3 10	6 25	9 05
Igló . . .	7 25	9 52	3 08	1 52	6 20	8 56
Lécs . . .	8 15	10 35	4 30	2 30	7 30	9 50
Poprád . . .	8 15	10 50	4 20	2 30	7 19	9 32
Csorba . . .	9 03	11 36	5 04	3 20	8 08	—

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medencze- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgató.

Meglepő ajándék!!!
Mosás napján minden gondot megszüntet.

Persil

Modernes Waschmittel

modern mosószer.

Jótállás, hogy ártalmatlan és nem veszélyes! — Egyszeri főzés — vakítóan fehér fehérenmü. — Megtakarít munkát, időt és pénzt! — Nincs mosódeszka! Nincs dörzsölés! Nincs kefézés! Ha egyszer alkalmazták — mindig használják.

— Egyedüli gyártó Ausztriában és Magyarországon: —

Voith Gottlieb, Wien, III/4.

Kapható minden e szakmába vágó üzletben.

Bluz-selyem

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.
Felelős szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső.
Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS SALVATOR

kiváló sikerrel használtatik.
E forrás kiváló tulajdonságai:
Húgyhajtó hatása.
Kellemes íz. Vasmentes.
Könnyen emészthető.
Teljesen tiszta.
Állandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:
1/2 literes palack 32 fillér.
3/4 literes palack 40 „
1 literes palack 48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:
1/2 literes palack 6 fillér
3/4 literes palack 7 „
1 literes palack 9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Építők- és építetőknek

szaját érdekük, ha, mielőtt megrendelést eszközölnék vizvezeték, központi fűtés, csatornázás, sodronykerítés és kavicsrostaszükségleteikre, bizalommal fordulnak ajánlat- vagy felvilágosításért — melylyel díjtalanul szolgál —

GURSZKY JÓZSEF

fém- és vasműveshez; műszaki iroda és műhely:
KASSA, Ferencz József-tér 14. sz. Telefon-sz.: 347.

Városok, községek, gazdaságok, házak stb. vízmű, csatornázás és központi fűtés tervezési és kivitelezési vállalat. Külön osztály mindennemű sodrony, vaskerítés s kavicsrosta készítésére.

SZULTÁN

BÓRÉS DÚS LITHION FORRÁS

KIVÁLÓ VEGYŐSSZETÉTELŰ

Francia és angol nyelvben

gyakorlati oktatás egyeseknek vagy csoportoknak.

Tanórák kezdete október 1-jén.

Érdeklődők kéretnek előre jelentkezni lakáson, Konstantin-utca 3. sz., d. e. 11—12-ig és d. u. 2—4-ig.

Ibrányi-Vay Erzsébet.

Globin

czipőtisztító szer
legszebb

fényt adja,
a bőrt puhán és egészen tartja!

Kérjünk mindenütt haterozottan
GLOBINI Fritz Schulz jun. R.-T.-től.

Hirdetmény.

A városi legtöbb adót fizetők 1910. évi névjegyzékét a közgyűlésileg e czélből kiküldött bizottság f. évi október hó 30-ikán, csütörtökön d. e. 9 órakor tartandó nyilvános ülésén fogja összeállítani a városháza tanácstermében.

Erről az érdekelt közönséget ez úton is értesítjük.
Eperjes, 1909. szept. 24.
Sztankay László s. k., biz. elnök.

Kereskedelmi érettségivel is bíró főiskolai hallgató kereskedelmi-iskolai s középiskolai tanulók tanítását elvállalja vagy más mellékfoglalkozást keres.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot járattatni fizesse elő

Az Ujság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Ujság terjedelme rendszeren 28—32—36 oldal.
Egy évre . . . K. 28—
Félévre 14—
Negyed évre „ 7—
Egy hónapra „ 2-40

Vasár- és ünnepnapokon 60—100 oldal.

Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.

Elköltözés miatt kiadó egy

négyszobás lakás

Árok-utca 58. szám alatt.
Nagy kert, fenyves, vízvezeték, villany stb.

Schneidmadvolle, elegante und leicht ausführbare Colletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“. Jährlich 24 reich illustrierte Seite mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Dierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.

Gratisbeilagen:
„Die praktische Wiener Schneiderin“ und
„Wiener Kinder-Mode“ mit dem Beiblatt
„Für die Kinderstube“ sowie
„Schnittmusterbogen“.

Schnitte nach Maß. Bis Begünstigung von Belonderem ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Erlag der Spesen von 30 h = 3 Pf. unter Garantie für tadellofes Paffen. Die Anfertigung jedes Collettes wird durch jeder Dame leicht gemacht.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Poitanfilialen sowie der Verlag der „Wiener Mode“, Wien 62, Spandauerstraße 87, unter Beifügung des Abonnementbeitrages entgegen.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1909. évi 1861. számú végzése folytán, Maletér Árpád ügyvéd által képviselt Eperjesi Bank-egylet felperes részére 32.000 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán lefoglalt és 3182 kor.-ra becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíróóság 1909. V. I. 419/3. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglalatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Eperjesen (Fő-utca 62. sz. ház udvarán) leendő megtartására határidőül 1909. évi szeptember hó 30-ik napjának délutáni 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt irodabútor, 12 drb eperjesi bank-egyleti részvény s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzűzetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1909. szeptember 6. Spangyi Kálmán, kir. bírósági végrehajtó.

1868 óta forgalomban. Berger-féle gyógy-kátrány-szappan, mindenemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, elősü kútegek, viszszint orr-rezessék, ótvár, fagydag, labizadás, tej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a **ka-kátrány-mak** 40 -at és minden egyéb, a kereske teletben előforduló kátrány-szappanoktól teljesen különbözik. **Idült bőrbetegségek** ellen sikeresen alkalmazatik a kátrány-szappan nevetett a

Berger-féle kátrány-kénszappan. Mint gyengébb kátrány-szappan az arcbőr tisztátalanosságait eltávolítására, a gyermeknek valamennyi leibetegségei ellen felhasználhaton bőrtisztító, mosó és fűrdőszappan mindennapi használatra! szőlőszőlő 6131

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan 20% glicerín-tartalommal és linon illattal. Mint kiváló bőrapólo szer kitűnő eredményt hoz használatik, továbbá a, 1884

Berger-féle borax-szappan kiütések, napáztatás, septic, mitesszer és egyéb bőrbajok ellen

Ara minden fejnek 70 fillér használati mennyiséggel együtt. A vásárlásnál határozottan Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet és a **G. Hell & Comp.** cégjelzését minden címen.

Kittűntetve díszlevelel! Bécsben 1888-ban és aranyéremmel a párisi világi kiállításán 1900. Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékel használati utasítást is tartalmaz.

Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben. **Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-ut., Thallmayer és S. ut., Zrínyi-utca, Molnár és Moser drogulstár, Koronaherceg-utca. Kicsinyben minden budap. stí. valamint Magyarországon összes városban minden gyógyszer-tárban, továbbá a jóv. dr. győgytárakban és illatszerekkereskedésekben.**

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-tárban, valamint Magyarországon összes gyógyszer-tárban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet tünteti fel. A Moll-féle sós borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely: Bécs, I., Tuchlauben 9.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Vidéki megrendelések naponta posta-utánval mellélt teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Eladó ház.

Szebeni-úton levő ház eladó.

Bővebbet Gaskó András tulajdonosnál.

Két butorozott utcza szoba

november hó 1-jétől kiadó.

Bővebbet Kossuth Lajos-utca 43., I. em.

WESTINGHOUSE

Gyár: ARADON.

Garage és javítóműhely: Budapest, IX. ker., Páva-utca 10. Iroda és kiállítási mintaterem: Budapest, IV., Kigyó-tér 1. (királyi bérpalota). Hazai útviszonyoknak megfelelő

automobilok

Túrakocsik:

30 HP cardanhajtással. * 35-40 HP lánchajtással. * 40 HP lánchajtással, lánctakaróval. * 40 HP cardanhajtással * Gyártás alatt 15 HP 4-hengerű cardanos fiakker és kiránduló-kocsi.

Teherkocsik és autobusok:

30 HP lánchajtással, lánctakaróval, 4 tonna hasznos súlyra vagy 40 személyre.

Automobilalkatrészek, lámpák stb.

Állandó kiállítás:

Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz.

Telefon 168-43.

Képviselők kerestetnek!

E
S
T
I
N
G
H
O
U
S
E
rősi!
szilárd!
tartós!
zlése!
esztelen!
gyors!
egymászó!
olcsó üzemű!
tűbíró!
szagtalan!
elegáns!

IDRAVICS LILLI

parisi fűzőkészítő

EPERJES, Fő-utca 148. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására adni, hogy Eperjesen, a **Fő-utca 148. sz. házban** a mai kor igényeinek megfelelő és a helybeli közönség által régen érzett hiányt pótló **fűző-(Mieder-)készítő üzletet** nyitottam. * Üzletemben raktáron vannak különféle fűzők, egyenes-tartók (Geradehalter), melltartók.

A czélszerű, kényelmesen álló egyszerű fűzők mérték utáni készítése mellett előállítok luxus-fűzőket a legfinomabb francia kelméből, ortopéd hascsigolyák, egyenlőtlen testrészek kiegyenlítésére fettegetve fűsúlyt, továbbá chirurg-hasfűzőket. Kívánatra mértékvtel végett a háznál is megjelenek. Azon határozott ígérettel, hogy szolid elveimhez hí maradok, kérem a n. é. közönség jóakarátát és szives ajánlását, kiváló tisztelettel :: **Idravics Lilli.**

Azonnal vagy november 1-jétől bérbeadó

modern úri-lakás

≡ Eperjesen, a Fő-utca 42. sz. ház Kossuth Lajos-utczai első emeletén. ≡

A lakás áll: 6 szoba, előtér, fürdő, angol-closet, konyha, cselédszoba, kamarából és hozzávaló pincze- és fakamarából. Mosókonyha a házban. Vízvezeték és villamosvilágítás már bevezetve.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál győgytárakban.
Bártján: Löcherer Gyula és Tirscher István győgytárakban.